

Poznámka

Stručný obsah: Diferencovatelnost v Banachových prostorech; Asplundovy prostory; slabé Asplundovy prostory; fragmentovanost a oddělovací spojitost; atd.

1 Diferencovatelnost

1.1 Základní pojmy

Poznámka

Většina by fungovala i pro NLP, ale my se pro jednoduchost zaměříme na Banachovy prostory.

Definice 1.1

X, Y reálné Banachovy prostory, $U \subset X$ otevřená, $f : U \rightarrow Y$, $x \in U$, $h \in X$:

$$\partial_h^+ f(x) = \lim_{t \rightarrow 0_+} \frac{f(x + t \cdot h) - f(x)}{t} \in Y, \text{ pokud existuje,}$$

$$\partial_h f(x) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(x + t \cdot h) - f(x)}{t} \in Y, \text{ pokud existuje.}$$

┌
Poznámka

$\partial_o^+ f(x) = \partial_o f(x) = 0$. Pokud $\|h\| = 1$, pak je to směrová derivace.

Pokud $\alpha > 0$, pak $\partial_{\alpha h}^+ f(x) = \alpha \partial_h^+ f(x)$, má-li alespoň jedna strana smysl. Podobně pro $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ je $\partial_{\alpha h} f(x) = \alpha \partial_h f(x)$, má-li alespoň jedna strana smysl (speciálně $\alpha = -1$).

$$\exists \partial_h f(x) \Leftrightarrow \exists \partial_{-h}^+ f(x) = -\partial_h^+ f(x).$$

Definice 1.2 (Gateauxova derivace)

X, Y reálné Banachovy prostory, $U \subset X$ otevřená, $f : U \rightarrow Y$, $x \in U$, $h \in X$: Pokud $\exists L \in \mathcal{L}(X, Y)$, že $\forall h \in X : L(h) = \partial_h f(x)$, značíme $f'_g(x) = L$.

┌
Poznámka

Stačí, aby $\forall h \in X : L(h) = \partial_u^+ f(a)$. Znamená to, že $h \mapsto \partial_h^{(+)} f(x)$ je omezený lineární operátor.

Definice 1.3 (Fréchetova derivace)

f má v bodě $x \in U$ Fréchetovu derivaci, pokud $\exists L \in \mathcal{L}(X, Y)$:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x) - L(h)}{\|h\|} = 0.$$

Poznámka

Pokud takové L existuje, nutně platí $L = f'_g(x)$. Fréchetovu derivaci značíme $f'_F(x)$.

Poznámka

$$\exists f'_F(x) \Leftrightarrow \exists f'_g(x) \wedge \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(x+th) - f(x)}{t} = \partial_h f(x) \text{ stejnoměrně pro } h \in B_X \text{ (resp. } h \in S_X).$$

Důkaz

$f'_F(x)$ existuje $\Leftrightarrow$

$$\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall h \in X, \|h\| < \delta : \|f(x+h) - f(x) - \partial_h f(x)\| \leq \varepsilon \cdot \|h\|$$

Existenci $f'_g(x)$ máme, tedy: $\varepsilon > 0 \dots$ najdeme to $\delta > 0$: $h \in B_x, t \in \mathbb{R}, 0 < |t| < \delta \Rightarrow \|t \cdot h\| < \delta$:

$$\begin{aligned} \|f(x+th) - f(x) - \partial_{th} f(x)\| &\leq \varepsilon \|t \cdot h\| = \varepsilon \cdot |t| \\ \left\| \frac{f(x+th) - f(x)}{t} - \partial_h f(x) \right\| &\leq \varepsilon \end{aligned}$$

to dává stejnoměrnou konvergenci „ $\Rightarrow$ “.

„ $\Leftarrow$ “: Necht $\forall \varepsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall h \in \{x | \forall t \in P(\mathbf{o}, \delta)\}$:

$$\left\| \frac{f(x+t \cdot h) - f(x)}{t} - \partial_h f(x) \right\| \leq \varepsilon.$$

$\varepsilon > 0 \dots$ najdeme to $\delta > 0$: Zvolíme $h \in X, 0 < \|h\| < \delta \Rightarrow \frac{h}{\|h\|} \in S_X \Rightarrow$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \left\| \frac{f(x+h) - f(h)}{\|h\|} - \frac{\partial_h f(x)}{\|h\|} \right\| &\leq \varepsilon \Rightarrow \\ \Rightarrow \frac{\|f(x+h) - f(x) - \partial_h f(x)\|}{\|h\|} &< \varepsilon. \end{aligned}$$

□

Poznámka

1. $X = \mathbb{R}$, pak je F. derivace, G. derivace a běžná derivace to samé.

2. TODO?

3. TODO?

Tvrzení 1.1

$\dim X < \infty$, $U \subset X$ otevřená; $f : U \rightarrow Y$ lipschitzovská, $x \in U$, $f'_g(x)$ existuje $\implies f'_F(x)$ existuje.

┌

Důkaz

f lipschitzovská $\implies$ existuje $L > 0 : \|f(x) - f(y)\| \leq L \cdot \|x - y\|$ ($x, y \in U$). Nechť existuje $f'_g(x)$. Potom $\forall \varepsilon > 0$ existuje $h_1, \dots, h_N \in S_X$ ε -sít. Nechť $\delta > 0$ je takové, že $B(x, \delta) \subset U$ a $0 < |t| < \delta \implies \left\| \frac{f(x+th_i) - f(x)}{t} - f'_g(x)(h_i) \right\| < \varepsilon$.

Vezmeme $h \in S_X$ libovolné, $0 < |t| < \delta$. Existuje i , že $\|h - h_i\| < \varepsilon$:

$$\left\| \frac{f(x + t \cdot h) - f(x)}{t} - f'_g(x)(h) \right\| \leq \left\| \frac{f(x + t \cdot h) - f(x + t \cdot h_i)}{t} \right\| + \left\| \frac{f(x + t \cdot h_i) - f(x)}{t} - f'_g(x)(h_i) \right\| + \|f'_g(x)(h_i) - f'_g(x)(h)\|$$

└

□

┌

Poznámka

Stačí lokálně lipschitzovská.

└